

NA KANA MAGITI KEI NA LOTU

(Vola Tabu : Maciu 22:1-10; Luke 14:12-24)

Vola ko Rev. Dr. Ilaitia S. Tuwere.

Sa inaki ni vunau oqo me taroga ka sauma talega na taro : **A cava na Lotu?** Ni da tekivu edaidai ena noda solevu vakalotu, sa na yaga meda taroga ka tovolea talega me sauma na taro oqori.

Ia, ena levu na kena isau eda na solia, me vaka na: gumatuataki ni masu kei na vulici ni Vola Tabu, bula vakayalo, muria na ivakarau se lawa ni lotu ka vuqa tale. Na veika oqori era ka dina ka tu kina eso na isau ni taro : **A Cava na Lotu.**

Na i Vola Tabu e sega ni tuvalaka vakavosa vei keda na ibalebale ni lotu. E vakavuqa me boroya vei keda na iyaloyalo me vakadewataka kina na veika eso e vinakata me tukuna. E sega talega ni solia e duabulu ga na iyaloyalo me baleta na lotu. E vuqa sara e solia vei keda. Oqori me vaka na Qele ni Sipi kei na i Vakatawa Vinaka; na Vuni Vaini kei na Tabana; na i Vakavuvuli kei iratou na nona Gonevuli se Tisaipeli, na Masima se Rarama kei Vuravura, na Ulu kei na Vo ni Yago taucoko, ka vuqa tale.

Ena mataka edaidai, meda raica vata yani na iyaloyalo ni kana magiti. E rua na kena ivakamacala eda rogoca, mai na Kosipeli i Maciu kei na nei Luke. Na kana magiti se na solevu edua na ivakarau vakaitaukei. Eda soqoni vata kina vakaveiwekani ena noda veikidavaki kei na marau, kena veitalanoa, kena sere kei na meke, kena salusalu kei na kumuni iyau. Ena kana magiti, eda veiwaraki ka tarogi edua kevaka e yali mai.

Ena mataka edaidai ena vunau oqo, au sureti keda meda taroga na taro : **A Cava na Lotu?** Ka tovolea me sauma na taro oqori ena noda raica vakavoleka yani na kana magiti. E va na taro meda na taroga :

I. O Cei e Veisureti e na Kana Magiti oqo?

E vakaraitaka na i Vola Tabu ni veisureti edua na Turaga; edua na Tui. Sa nodra ivalavala na Turaga se Tui me ra dau caka magiti ka veisureti. E sega ni ka rawarawa na veisureti. E tu vata kei na kena oga; na kena veiqravi.

Ni tukuna tiko na i Vola Tabu ni caka magiti kei na kena veisureti sa nodra i valavala na Tui, sa via dusia tikoga na itutu vakaturaga kecega sa itutu talega ni dauveiqaravi.

Sa liu taumada na veisureti ka qai muri na kana magiti. Kevaka sa sega na veisureti, ia, sa na sega ga na kana magiti. Na lotu se na kana magiti e sega ni

dua na ka me tubu ga vakataki koya, se tu ga vakataki koya. Sa duri rawa ka bula na lotu kei na kena veisolevu kecega ni sa liu tamada na kaci ni veisureti ni Turaga.

O cei li oqo e veisureti? E veisureti na Turaga na Tui ko Jisu mai na koro lailai ko Nasareci. E sega ni dua tani e veisureti. E sega ni veisureti ko Kubuna se ko Burebasaga, se Tovata. Na veisureti sa nona duadua na Turaga oqo mai Nasareci. E sega ni veisureti e dua e vuku ka kila-ka vakalevu, e dua e matai ena vosa se kila vakalevu na i Vola Tabu. E sega ni dua ka bini tu vua na iyau se ilavo. Seg. E veisureti ko koya na Kalou Bula ka kacivi keda ena bula kei na cakacaka ni Luvena ko Jisu na kai Nasareci.

E na so na gauna se vuqa beka na gauna, sa laki bibi tiko e so tani tale na ka, ka mamada mai ko Jisu. E sega ni bibi na masumasu ka mamada ko Jisu. Na masu e na kana magiti, na kena veitalanoa, na kena marau kei na kena lasa era qai muri taucoko. Sa taumada na veisureti. Ke sa sega na veisureti, sa sega ni yaga ka sega ni vakaibalebale na veika kecega oqori. Sa sega ni bibi na vanua ka mamada ko Jisu. Ke vakakina, sa na sega ga ni Vakarisito na ka kece sara eda qarava. Sa na rawa me vakatokai me duatani tale na ka.

Ni liu na veisureti ka qai muri na kana magiti, liu ko Jisu ka qai muri na lotu kei na kena solevu kecega, sa qai ka bibi kina vei keda ena noda bula vakalotu:

"..... meda vakaraici Jisu matua, 'o koya sa vakatekivuna e na sauma talega na noda vakabauta....." (Iperiu 12:2).

E sega ni veika kecega e vakayacori ena loma ni lotu kei na yaca ni lotu, e Vakarisito. A veitalia se lotu cava. E dua na qase ni lotu taumada, ko St. Augustine, e kaya e na dua na gauna ni :

"so na sipi era (volai) ka tiko ena lomanibai ni Kalou era sega ni tiko ena lomanibai ni lotu. E so tale era (volai) ka tiko ena lomanibai ni lotu, ia, era sega ni volai ena lomanibai ni Kalou."

Sa sega ni tautauvata na lotu kei na Kalou. E dodonu me rau wasei se vakaduiduitaki. Me rau vakaduiduitaki me rawa ni matata kina vei keda na bula vakalotu eda sureti meda bula kina. Sa kacivi na lotu me vakadewataka na veisureti oqo ni Turaga vei ira kecega na tamata. E sega ni veisureti na lotu. E veisureti ga na Turaga. Sa qai bibi sara kina ki na lotu me dauvakatavulici koya ena tiko wawa me rawa ni rogoca vinaka kina na domo oqo ni Turaga ni gole yani me laki veisureti mai. Kevaka e rogoca vakaca, se vakaveimama se vakavo, e na dua talega na veisureti buwawa. Ia, sa sega ni buwawa na veisureti i Jisu. Sa dodonu ga ki na lotu kei keda kecega eda cakacaka kina meda **vakaliuca duadua na Turaga ka qai muri na ka kece sara.**

II. E vei na Vale ena laki vakayacori kina na Kana Magiti oqo?

Ni da taroga na taro oqo, eda yacova kina edua na vanua dredre ka ni ko koya ka veisureti oqo e sega na nona vale. E kaya na i Vola Tabu me baleti koya :

*"Sa vaqara na fokisi, sa vakairoro na manumanu vuka, ia,
na luve ni tamata sa sega na vanua me vakadavora kina na uluna"*
(Luke 9:58-60)

E rawa meda kaya ni fokisi edua na manumanu dravudravua. Na manumanu vuka talega e sega na ka e taukena, ia, e tiko na veitaba ni kau me ro se vakacegu kina. O Jisu e na nona vosa vakataki koya e kaya kina ni rau vinaka na manumanu e rua oqo ni tiko na vanua me rau vakacegu kina. O koya e sega na vanua me vakadavora kina na uluna. Ia, me qai laki vakayacori evei na kana magiti ka veisureti kina oqo? E sega ni rawa nida tu vakaveilecayaki vaka oqo na sureti yani?

E vei na vanua eda vakadavora tiko kina na noda vakabauta kei na noda bula vakalotu edaidai? A cava na vuna eda laki lotu tiko kina ena vei Siga Tabu? Se a cava eda lewena tiko kina edua na i soqosoqo vakalotu?

Sa rawarawa sara me vakayagataki na lotu se na kena lakovi na kana magiti oqo me ivakarawa ga ni ka eda gadreva tiko vakataki keda. E sega ni ko lakova dina mai na kana magiti – na kena masu, na kena veinanumi, na kena marau vinaka. E dua tani tale tiko na ka ko gadreva mai. Ia, ni da rogoca ni ko koya ka veisureit oqo e sega na nona vale, sa veisureti ga ena dela ni nona loloma levu vei keda, sa qai bibi sara kina meda kakua ni vakau noda ena loma ni lotu. Me vakayacori ga na loma ni Turaga ena noda bula.

E sega ni dua na vale levu ka lagilagi meda na laki vakayakavi vata kina. E dua ga na vale rawarawa. E na vuqa sara na yasana, ena sega beka ni vinakati sara edua na vale. Ko Jisu ena nona cakacaka, e vakavuqa meda raici koya e tautuba :

- e bati ni drano
- e na tolo ni sala
- mai na iteitei
- e na ruku ni vunika

Ena veivanua kecega era na kunei kina ko ira na lewenivanua lalai, dravudravua ka biu wale tu, o ira na tauvimate. Na veivanua oqori sa sureti keda kina na Turaga meda laki vakayakavi kina. E sega ni vale cecere ka lagilagi ka ni ra na rere ni lakova na lewe-ni-vanua lalai oqo.

De so na itovo ni noda lotu ena noda veivavakoso e Viti sa rui mani cecere tale na ka e gadrevi kina – me levu na iyau, me rogo na yacada. Nida vaqara na veika oqori, meda rai mada ki vua ka veisureti tiko oqo – *“Sa vakaqara na fokisi, sa vakairoro na manumanu vuka, ia, na luve ni tamata, sa sega na vanua me vakadavora kina na uluna.”*

III. O cei soti e sureti ki na kana magiti oqo?

Era dau lakova ga na soqo ni kana magiti ko ira era taura edua na ivola ni veisureti. Ia, e dau vakalevu ga me ra sureti ko ira era kilai se ko ira ka ra tu ena so na itutu lelevu. E sega na lako vakaveitalia. Ia, e duidui na kana magiti oqori mai na kana magiti eda vakasama tiko kina edaidai. Me vaka ni veisureti na Turaga ko Jisu, eda sureti kece sara. Eda yadua kece sara na ivola ni veisureti oqo. E sega kina ni rawa vua e dua – a i taukei se vulagi, marama se turaga, qase se gone lailai me vakaiulubale. Eda sureti taucoko ki na kana magiti oqo.

Na katuba ni kana magiti oqo e dau dola tu ga. E sega ni sogo. Na bula vakalotu talega e sega ni bula ni sogosogo. Na levu ni kena sogo na levu talega ni kena qiqo. Me dola tu na lotu ki na 3 na ka lelevu :

- me dola tu ga Vua na Kalou
- me dola tu ga vei ira na tani
- me dola tu ki na veigauna tawa kilai ni Kalou, sa tu mai liu.

Ena tiki ni gauna sa laki sogoti koya kina na lotu ka bese ni vakarorogo vei Jisu, se sogo tu na kena katuba me ra kakua ni curu kina na tani, se ki na veivakasama vou me toso kina ki liu ena nona veiqaravi, oqori talega na gauna sa sega ni yawa tani mai kina mai na qaravi matakau ceuceu.

E dodonu me dola tu ga na kena katuba baleta ni so era na bera yani ki na kana magiti. Me vaka ga na noda ivakarau, e na so era bera, e so era na totolo. De so era bera yani, era rai yani sa sogo tu na kena katuba, e na totolo na nodra vakusakusa lesu tale. De so era sa gole yani, sogo tu na kena katuba, era tovolea mera vakarorogo ena laqa ni sogo, era rogoca rawa ni yaco tiko e loma ni vale na veiba kei na veivosaki ca. Era na lesu tale baleta ni ra kila ni vanua 'o ya e dodonu me vakayacori kina na ivakayakavi me vaka na ivola ni veisureti ka lako yani, ia oqo, sa mai vanua tiko ni veika tani tale eso. Era na lesu tale ena yalo ca. Ia, meda kila ni ra sureti talega mai vua na Turaga na i Taukei ni Vakayakavi. Kevaka era mai vakalesui ena vuku ga ni kena tu vakaca tu na veika eso ena loma ni vale, ia eda sa vakayacora tiko edua na cala levu ki vua nai Taukei ni Vakayakavi ka da sureti taucoko tiko kina oqo.

E lewe 3 eratou soli ulubale ena tiki ni Vola Tabu e 2 ka koto mai cake :

- dua e vuli vinaka
- dua e turaga
- dua tale e levu na nona iyau

Ena veika kece sara ena vakayacori, o iratou na lewe tolu oqo eratou na dau soli ulubale tu ga. Baleta na cava? Baleta ni ratou kila vinaka na ka me ratou tukuna se vakamacala kina. Eratou matai ni bulia na kena vosa. E rogo levu na nodratou ogaoga se osooso. Ia, au vinakata talega meu vakaraitak ni itutu e tolu oqo, e rawarawa talega me ratou itutu dredre ka dau soli ulubale vakavuqa sara kina kana magiti oqo ena Matanitu ni Kalou. Ni da vakayagataka calana noda itutu, matai ena soli ulubale, eda na rerevaki sara. Sa qai bibi sara kina na nona itutu e dua sa turaga tu, e dua sa vuli vinaka, kei na dua e tu vua na iyau ena loma ni Matanitu ni Kalou. Ni ratou vakayagataki vakadodonu ena vakayacori edua na kana magiti uasivi ka vakaibalebale vakalevu.

Ni ra sega ni yaco yani ko ira era a sureti ena nodra vakaiulubale, a mani kaya nai Taukei ni kana magiti oqo mera laki lako mai na dravudravua, na mataboko, na lokiloki kei ira kecega era biu wale tu me ra mai vakayagataka na magiti. E sega ni dredre na nodra gole mai. Baleta na cava? Baleta ni sega ni levu na ka e tu vei ira se na veika me ra vakasamataka. Era vaka na gone lalai. Era tu ena dua na bula rawarawa ga, ia e levu sara na nodra vakararavi ki na loloma levu ni Kalou. Sai ira oqo era bibi duadua ena kana magiti ena Matanitu ni Kalou. E na sega mada ni tekivu na kana magiti oqo ni ra yali mai ko ira oqori. Ena tekivu ga kevaka era sa dabe talega ena ibe se teveli ni kana.

E kaya na turaga :

*"Kevaka e dua e sega ni vakamalumalumutaki koya
ka yaco me vaka e dua vei ira na lalai oqo, e na sega
ni curu ki na Matanitu vakalomalagi."
(Maciu 18:2-3).*

IV. A Cava eda na Laki Kania?

Na ka eda na laki kania mai kea, ena vakayagataki kina na nona ivola ni caka kakana na vuku ena nona kaya :

*"Sa vinaka meda kana rourou ka veilomani ga, ka ca
meda kana pulumakau uro ka veicati tiko."
(Vosa Vakaibalebale 15:17).*
